

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.37.888/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó bíró

A felperes: felperes neve (felperes címe)

A felperes képviselője: felperesi képviselő (felperesi képviselő címe ügyintéző ügyvéd: felperesi képviselő neve ügyvéd)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (alperes címe)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyámhatósági ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperes 10. szám alatt

A felülvizsgálni kért határozat: a Fővárosi Törvényszék 2024. szeptember 30-án hozott 16.K.702.037/2024/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az elsőfokú gyámhatóság a 2018. január 25-én véglegessé vált határozatával kiskorú ..., míg a 2018. július 19-én véglegessé vált határozatával kiskorú ... ideiglenes hatályú

elhelyezését megszüntette, a gyermekeket nevelésbe vette, részükre gyermekvédelmi gyámat rendelt, és a gyermekek gondozási helyét a felperes mint nevelőszülő háztartásában jelölte ki.

[2] A kiskorú gyermekeket 2023. április 17-éig a felperes nevelte, akkor a gyermekvédelmi gyám őket a felperestől elvitte, majd 2023. április 18-án értesítette a gyámhatóságot, hogy a felperesnél történt súlyos veszélyeztettség miatt döntött a gyermekek elviteléről.

[3] Az elsőfokú gyámhatóság a 2023. április 24-én hozott határozatában a felperesi nevelőszülőnél elhelyezett kiskorú gyermekek gondozási helyét azonnali hatállyal megváltoztatta, és megállapította, hogy a kiskorú gyermekek új ideiglenes gondozási helye egy másik nevelőszülő háztartása. Továbbá határozatában a gyermekvédelmi gyámat ebbéli tisztségéből felmentette, emellett a kiskorú gyermekek részére egy másik gyermekvédelmi gyámat rendelt ki.

[4] A felperes az alperesi gyámhatósághoz 2023. december 11-én kérelmet terjesztett elő az eljárással érintett kiskorú gyermekek örökbefogadása iránt. Az alperes eljárása során megkereste a gyermekvédelmi gyámat, aki úgy nyilatkozott, hogy a kiskorú gyermekek örökbefogadását nem javasolja, ahhoz nem járul hozzá.

[5] Az alperes a 2024. március 18-án kelt ... számú végzésével a felperes kérelmére indult örökbefogadási eljárást megszüntette. Az indokolás szerint a felperes titkos örökbefogadása iránti kérelme tárgyában az örökbefogadási eljárás megindításának, annak lefolytatásának a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:120. § (1) bekezdésében, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 40. § (1) bekezdésében előírt jogszabályi feltétele – az örökbe fogadni szándékozó és a gyermekek törvényes képviselőjének egyező kérelme – hiányzik, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján az eljárás megszüntetésének van helye.

[6] A végzést a felperes jogi képviselője 2024. április 16-án töltötte le.

[7] A felperes jogi képviselője útján 2024. április 2-án az alperes felé kérelmet nyújtott be, ennek mellékleteként csatolt egy rendőrségi határozatot, amelyben a felperessel és házastársával szemben zaklatás vétsége miatt folyamatban volt eljárás megszüntetésre került. A felperes előadta, hogy véleménye szerint ezen rendőrségi ügy miatt nem javasolták a szakemberek a gyermekek örökbefogadását, ez az akadály azonban a megszüntető határozattal elhárult. Kérte, hogy az alperes a 2023. december 11-én előterjesztett kérelmének adjon helyt és a 2021-ben előterjesztett kérelemmel egyezően a gyermekek örökbefogadását engedélyezze.

[8] Az alperes a 2024. április 10-én hozott ... számú végzésében az érintett kiskorú gyermekeknek a felperes és házastársa által történő titkos örökbefogadása iránti kérelmet visszautasította. Az indokolásban hangsúlyozta, hogy a gyermekeknek felperes által történő örökbefogadása iránti ismételt, 2024. április 2-án benyújtott kérelem tárgyában az eljárás megindításának a Gyer. 40. § (1) bekezdésben előírt jogszabályi feltétele – az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek törvényes képviselőjének személyesen előterjesztett, egyező kérelme – hiányzik, valamint a kérelmet nem a felperes mint örökbe fogadni szándékozó nyújtotta be személyesen, így az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján az örökbefogadási kérelem visszautasításának van helye.

A törvényszék ítélete

[9] A törvényszék egyesbíróként meghozott jogerős ítéletében az alperes ... számú végzésével szemben benyújtott keresetet elutasította.

[10] Az indokolásban kifejtette, hogy az alperes a felperes 2023. december 11-én előterjesztett kérelmére indult eljárást a 2024. március 18-án kelt végzésével megszüntette. Ezt követően terjesztette elő a felperes jogi képviselője útján 2024. április 2-án az „Ismételt kérelem és bejelentés” tárgyú elektronikus beadványát, amelyet az alperes csak új kérelemként kezelhetett, mert a korábbi felperesi kérelem tárgyában már döntést hozott.

[11] A Gyer. 40. § (1) bekezdésére figyelemmel az örökbefogadási kérelmet az örökbe fogadni szándékozó személynek személyesen kell előterjesztenie és emellett szükséges a gyermek törvényes képviselőjének beleegyező nyilatkozata is. A 2024. április 2-án az alpereshez benyújtott kérelem nem a jogosulttól származik, valamint a gyermekek törvényes képviselőjének hozzájáruló nyilatkozatát sem tartalmazza, így azt az alperes jogszerűen utasította vissza az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottnak. Az alperesnek döntése meghozatalakor az aktuális törvényes képviselő nyilatkozatát kellett figyelembe vennie, így a korábbi törvényes képviselő nyilatkozata nem releváns. Szintén nem bír jelentőséggel, hogy a felperes a kiskorú gyermekek törvényes képviselőjének, a gyermekvédelmi gyámnak a felfüggesztése iránt terjesztett elő kérelmet, miután az alperes döntése meghozataláig ennek nem adott helyt.

[12] A Ptk. 4:120. § (2)-(3) bekezdése előírja a gyermek véleményének figyelembevételét, azonban ez nem mentesíti a felperest a Gyer. 40. § (1) bekezdésében megfogalmazott konjunktív feltétel teljesítése tekintetében.

[13] Miután eljárásjogi akadály miatt a kérelem érdemben nem volt elbírálható, így a bíróság mellőzte a felperes bizonyítási indítványainak teljesítését.

[14] A per tárgyát kizárólag az alperes ... számú végzésének jogszerűségi felülvizsgálata képezte, így a törvényszék nem vizsgálhatta, miszerint megindult-e a felperes által állított korábbi örökbefogadási eljárás, avagy nem.

A felülvizsgálati kérelem

[15] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és az ügyben eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt, mert elsődlegesen a törvényszék nem volt szabályszerűen megalakítva, másodlagosan az elsőfokú eljárás lényeges szabályai nem orvosolható módon megszegésre kerültek, míg harmadlagosan az ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő.

[16] A felülvizsgálati kérelme befogadását a felperes a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára alapította, mert megítélése szerint az elsőfokú eljárás során az ügy érdemére kiható - eljárási és anyagi jogi - jogszabálysértés történt, amely az alapvető eljárási jogainak sérelmével járt.

[17] Előadta, hogy az alperes végzése – tartalma szerint – a Kp. 4. § (1) bekezdése szerinti érdemi közigazgatási tevékenységnek, a kérelmét elutasító döntésnek minősül, így azt határozati formában kellett volna meghoznia az alperesnek. Ezért a Kp. 45. § (2) bekezdésére alapítottnak a törvényszéknek a döntést a tartalmának megfelelő eljárásrendben kellett volna

elbírálnia, amely nem valósult meg. Akkor járt volna el helyesen a bíróság, ha végzést hozott volna arról, hogy az alperesi döntést érdemi határozatnak tekinti, majd a jogvitát háromtagú tanácsban és az általános szabályok szerinti perben bírálja el, figyelemmel a Kp. 8. § (1) bekezdésére. Ebben a körben az alperes hivatkozott a Kfv.VI.37.689/2023/9. számú kúriai döntésre.

[18] A felperes rámutatott, az elsőfokú bíróság megsértette az elsőfokú eljárás lényeges szabályait. Tévesen állapította meg, hogy 2023. december 11-én új örökbefogadási kérelmet terjesztett elő, hiszen az iratban kifejezetten megjelölésre került, hogy 2021. márciusában már örökbefogadási eljárást kezdeményezett, amely azonban még nem került elbírálásra. A korábbi örökbefogadási kérelemben a kiskorú gyermekek akkori gyámja támogatta az örökbefogadási kérelmet. Tehát a törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Gyer. 40. § (1) bekezdésében megfogalmazott konjunktív feltétel nem teljesült. Szintén tévesen jutott arra a következtetésre a bíróság, hogy a gyermekek véleményét nem lehet figyelembe venni, mert ezt a Ptk. 4:120. § (2) bekezdése előírja.

[19] A bíróság – törvényi előírás ellenére – figyelmen kívül hagyta a kiskorú gyermekek mindenek felett álló érdekét, amely a gyermekeknek a férjével történő örökbefogadásában határozható meg.

[20] A törvényszék eljárása során nem érvényesültek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 7. §-ában, 8. § (1) bekezdésében és 9. § (1) bekezdés b), e) pontjában meghatározott gyermeki jogok. A bíróság a tényállást tévesen és hiányosan állapította meg annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló iratok mást tartalmaznak. A bizonyítási indítványok az ítéletben foglaltakkal ellentétesen relevanciával bírnak, szükséges lett volna a korábbi gyermekvédelmi gyám, a gyermekek és az ideiglenes gondozási helyként szolgáló otthon dolgozóinak a meghallgatása, valamint a gyermekek örökbefogadása kapcsán 2021. márciusa és 2023. áprilisa között keletkezett iratok beszerzése. Téves az a törvényszéki következtetés, hogy a korábbi gyám örökbefogadást támogató nyilatkozata helyett a gyermekek új gyámjának nyilatkozatát szükséges figyelembe venni.

[21] Az alperes határozata sérti a Ptk. 1:3. §-ában, valamint az Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontjában, 2. § (1) bekezdésében és 6. § (1) bekezdésében rögzített alapelveket.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felülvizsgálati kérelem befogadásának a feltételei az alábbiak szerint nem állnak fenn.

[23] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a kúriai határozatot, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.

[24] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

- ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
 - ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
 - ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[25] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadásával kapcsolatban a felperes által előadottakat, és a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem találta indokoltnak.

[26] A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson alapvető jogegységi funkciót. Ebből az következik, hogy a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás még nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[27] Az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés esetén a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a kérelmezőnek azt kell bemutatnia, hogy az eljárási szabályszegés a konkrét ügy érdemére kihatással volt, továbbá, hogy annak ténybeli alapja kétséget ébreszt a jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül nem megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.VII.45.269/2022/2., Kfv.I.35.472/2022/3.).

[28] A felperes befogadási kérelmében egyebek mellett az Ákr. egyes szabályainak megsértését jelölte meg az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegésként, illetve alapvető eljárási jogának sérelmeként. Az Ákr. a közigazgatási eljárásban irányadó jogszabályi rendelkezéseket tartalmazza, azok a közigazgatási hatóságok eljárásra vonatkoznak, nem a közigazgatási perekre. Ezért az Ákr. rendelkezéseit a támadott jogerős ítéletet hozó törvényszék nem sérthette meg, márpedig a felülvizsgálati kérelem tárgya nem az alperesi hatóság eljárása és döntése, hanem a törvényszék ítélete.

[29] A keresettel támadott végzésében az alperes a felperes kérelmét visszautasította, így a Kp. 8. § (1) bekezdés g) pont második fordulatára figyelemmel az ügyben elsőfokon egyesbírónak kellett eljárnia, így a törvényszék törvényes összetételben járt el.

[30] A bíróság ítélete [38] bekezdésében helytállóan rögzítette, hogy a közigazgatási per tárgyát kizárólag az alperes 2024. április 10-én hozott végzésének jogszerűségi felülvizsgálata képezte. Ennek az eljárásnak az alapja a felperes jogi képviselője által 2024. április 2-án benyújtott irata, ezért az ügyben nem releváns az, hogy miként kell minősíteni a felperes 2023. december 11-én az alperes felé előterjesztett kérelmét. A kérelem visszautasításának elsődleges alapja az volt, hogy a felperes 2024. április 2-án benyújtott kérelme nem személyesen, hanem jogi képviselő útján került előterjesztésre, így azt vissza kellett utasítani.

[31] A Gyvt.-ben rögzített egyes, a felperes által hivatkozott alapelvek eljárásgátló akadály fennállása esetén nem értelmezhetők úgy, hogy az akadály ellenére a hatóság köteles az ügyben érdemben dönteni.

[32] A Kúria a fentiekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésének alkalmazásával megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[33] Kp. 117.§ (4) bekezdés, 118. § (1) és (2) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

[34] *A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.*

Záró rész

[35] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapítottan tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. január 15.

dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, dr. Bérces Nóra s.k. bíró, dr. Farkas Katalin s.k. bíró, dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő